OKTOBER
1 N 18. pobink.
2 P Angeli varuhi
3 T Terezija
4 S Frančišek Asis.
5 Č Placid
6 P Brunon
7 S Češč. sv. R. v.
8 N 19. pobink.
9 P Ludovik, Bert.
10 T Frančišek Borg.
11 S Mater. B. Dev.
12 Č Kolumbov dan
13 P Edvard
14 S Kalist
15 N 20. pobink.
16 P Gal, opat

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 196. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 12. OKTOBRA — THURSDAY, OCTOBER 12, 1939 LETNIK (VOL). XLVIII.

Predsednika silijo k posredovanju - Delo Rusije v Baltiku

Razni kongresniki pritiskajo na Roosevelta, naj se odzove neuradnemu apelu nazijev in naj posreduje za mir. — Predsednik ni podal še nobene izjave. — Domneva se, da bi Hitlerju res dobrodošlo posredovalno delo.

Washington, D. C. — Prve dni tega tedna je obrnil kongres glavno in skoraj vso svojo pozornost Evropi ter takorekoč docela pozabil domače zadeve, predvsem zadevo, zaradi katere je bil sklican k izrednemu zasedanju, namreč vprašanje izvoza orožja. Neuradne in nepotrjene vesti iz nazijskih krogov, da je Hitlerjeva želja, naj bi predsednik Roosevelt podvzel posredovalno delo za mir, je na mah tako očarala senatorje, da se je celo stavil predlog, naj bi se senatska zbornica razšla za tri dni in naj se ukine razprava o "embargo," da bo Roosevelt lahko bolj nemoteno posredoval.

Zanimivo pri tem je, da so senatorji v svoji veliki gorečnosti pričeli Rooseveltu gladiti pot, še predno je predsednik sploh izrazil kako namero, da je pripravljen podvzeti posredovalno vlogo. Obenem pa vsi tudi dobro vedo predsednikovo stališče glede ugrabljanja tujih držav z nasiljem, namreč, da on ne priznava niti zasedbe Mandžurije, niti Abesinije, še manj pa Čehoslovaške in Poljske. Ako bi torej hotel posredovati, bi moral vreči v koš svoje principe glede nasilja ter bi moral pričeti posredovalno delo na apel glavnega kršitelja teh principov, Hitlerja, kajti edino iz njegovih krogov neuradnim potom ta apel prihaja; Anglija in Francija niste dali od sebe glede tega še nikakega glasu, marveč ravno nasprotno ste se izrazili, neuradno sicer, toda odločno, da ne boste sklepali miru pod Hitlerjevimi pogoji.

Zelo verjetno je zato, da bo Roosevelt molčal, kakor je doslej, kljub pritisku, ki se izvaja nanj doma, vsaj toliko časa, dokler ne bo prejel uradnega povabila, ne samo od Nemčije, marveč tudi od Anglije in Francije.

Značilno je, da so zagnali ta krik, naj se predsednik prične nepovabljen vmešavati v evropske zadeve, z malimi izjemami ravno tisti, ki drugače kriče, naj se Amerika drži popolnoma proč od Evrope in naj tudi ne prodaja orožja državam, ki so v vojni. Namigava se, da s tem ti senatorji jasno kažejo svojo naklonjenost do Hitlerja; za posredovanje k miru, ki bi bil v prid Hitlerju, Roosevelta silijo, nasprotujejo pa nasprotno izvozu orožja, ki bi bil ugoden za Anglijo in Francijo.

V kongresnih krogih se splošno izraža mnenje, da Hitler res želi miru, in sicer zato, ker ve, da je Nemčija v kleščah. Predvsem, pravijo, ni Hitler najbrž nikdar verjel, da bi Anglija in Francija res kdaj šli v vojno proti njemu, in bi zato rad videl, da bi se vojna nehala, predno se je začela v večjem obsegu. Drugič pa se tudi meni, da je pričelo Hitlerja resno skrbeti, ko vidi, kako je pričel njegov zaveznik Stalin razpredati svoje mreže po vzhodni Evropi, dočim ima on sam vezane roke na zapadu.

KARDINALOVA OPOROKA

Kardinal Mundelein zapustil le malo osebno premoženje.

—o—

Chicago, Ill. — Iz cerkvenih krogov se je ugotovilo, da po kardinalu Mundeleinu, ki je umrl zadnji teden, ne more nihče pričakovati kake znatne dediščine, češ, da je zapustil le malo osebnega premoženja, kajti svojo skrb je posvetil ne sebi, marveč raznim cerkvenim ustanovam. Trdi se, ko se bo odprla njegova oporoka, ki je točasno še zapečatena, se bo videlo, da je ta "kratka, preprosta in krasna kot izraz neomajne vere, da dobrote sveta niso nič v primeri z zakladi vere." Kolikor se ve, je zapustil kardinal svoje premoženje chicaškemu škofu, da se uporabi v potrebe nadškofije.

—o—

ANGLIJA ŽELI OROŽJE IN PILOTE OD KANADE

Washington, D. C. — Kakor govore poročila iz Kanade, Anglija ne pričakuje, da bi ji ta dominijon poslal kake velike vojaške čete na pomoč; pričakuje pa, da bo Kanada prispevala svoj del k vojevanju s tem, da pošlje v Anglijo čim največ aeroplanskih pilotov in pa čim največje množine orožja in municije.

—o—

ŠE EN PODMORNIK BLIZU AMERIKE

Washington, D. C. — Iz Bele hiše se je zadnji ponedeljek javilo, da so mornariške patrulje dan prej zapazile neki tujezemski podmornik v južnih ameriških vodah, namreč okrog 20 milj zapadno od Key West, Florida. Neki podmornik so opazili blizu Floride že prej, namreč v soboto, in domneva se, da je utegnil biti v obeh slučajih isti.

—o—

PAPIR JE DRAGOCENOST V NEMČIJI

Berlin, Nemčija. — Med druge "dragocenosti" na katere morajo Nemci skrajno paziti in varčevati z njimi, spada tudi navadni papir. Ko gredo gospodinje nakupovat v prodajalne, morajo prinesti s seboj posodo, v kateri odnesejo blago domov. Trgovcu namreč ni dovoljeno, da bi blago zavil v papir, kajti papirja tako primanjkuje, da se mora njega uporaba do skrajnosti omejiti. Kdor pa želi kupiti kako obleko ali čevlje, mora prej pismeno prositi za dovoljenje oblasti. Nato se pride kak preglednik prepričati, ali stranka res potrebuje, za kar je prosila, in potem se šele izda dovoljenje za nakup, ali pa tudi ne.

ITALIJA SE BOJI SLOVANOV

S skrbjo glede na širjenje rusega vpliva.

—o—

Rim, Italija. — V fašističnem časopisju se je pričela izražati skrb nad tem, kako si Rusija širi svoj vpliv v severni Evropi, in, kako se mora Nemčija pred njo umikati. Nanaša se to na poročila, da je Hitler odredil, da se iz baltskih držav izseli na stotisoče Nemcev domov. Eden listov pravi: "Po sedmih stoletjih borbe proti slovanskemu vplivu se nemške manjšine, ki so bile predstraža v severovzhodni Evropi, umikajo in prepuščajo svoja mesta Rusom." To, pravi list, vzbuja skrb, kajti pomeni, da se zapad umika vzhodu. — Brez dvoma je Italija v skrbeh, da ne bo Rusija pričela izvajati enakega vpliva tudi na Balkanu, ki ga ona smatra za svoj delokrog.

—o—

NAD $1 ZA GALON GASOLINA

Rim, Italija. — Gasolin je v Italiji prava izrednost in vožnja z avtomobilom v resnici luksus. Tega kuriva v Italiji tako primanjkuje, da se mora plačati za en galon nad $1. Skoraj ves gasolin mora Italija uvažati.

—o—

SPRAVA ODVISI OD CIO, PRAVI FEDERACIJA

Cincinnati, O. — Delavska federacija je s tukajšnje svoje konvencije zadnji torek odgovorila na Rooseveltov apel k spravi s CIO, da je od CIO odvisno, ali bo do sprave prišlo ali ne.

—o—

PODALJŠANJE KURILNE DOBE

Chicago, Ill. — Mestni zdravstveni odbor je zadnji ponedeljek odobril predlog, po katerem se ima kurilna doba v stanovanjskih hišah podaljšati za dva tedna na leto. Po zakonu morajo biti točasno stanovanjske hiše zakurjene od 1. oktobra do 1. junija. Po novi odredbi se bo moralo pričeti s kurjavo že 15. sept.

ITALIJA UMIKA SVOJE PRSTE

Rim, Italija. — V fašističnem časopisju se je v ponedeljek kar nenadoma napravil konec kampanji za podpiranje Hitlerjevega mirovnega načrta. Listi so pričeli agitirati za mir v soboto, dan po Hitlerjevem govoru. Da so zdaj tako na kratko odrezali to delo, se vidi vzrok v tem, da bržkone mislijo, da so dovolj storili za svojega partnerja, Hitlerja, s katerim so se odnošaji zadnje čase itak ohladili, in bodo zdaj mirno čakali, kaj se bo zgodilo.

KRIŽEM SVETA

— **Amsterdam, Nizozemska.** — Nizozemski reševalni čolni so v ponedeljek poročali, da je neki finski tovorni parnik zadel na morsko mino in se potopil. Vendar pa je bila cela njegova posadka rešena od drugih finskih ladij.

— **St. Gallen, Švica.** — Švicarski generalni štab je izdal poročilo, da sta bila dva vojaka ubita, ko je eksplodirala mina pod nekim mostom blizu nemške meje in razdejala most.

— **Kopenhagen, Danska.** — V svrho varčevanja z elektriko in premogom, se je odredilo, da se bo šolski pouk pričenjal od 1. novembra naprej šele ob 9. uri zjutraj, namesto ob 8. Danska mora večino svojega premoga uvažati.

—o—

RADIO VOJNA NA ZAPADNI FRONTI

Pariz, Francija. — Nemška armada se je pričela posluževati na zapadni fronti sistema eteričnih napadov, namreč z bombardiranjem potom radio. Zadnji ponedeljek so se oglasili na 35 milj dolgi fronti, od Moselle do Saarbrueckena, številni radio aparati, potom katerih so Nemci citirali francoskim vojakom razne izčrpke iz zadnjega Hitlerjevega govora. Ti govori so bili tako glasni, da so se slišali daleč za francosko fronto. Kakor hitro pa se je ta propagandni del nehal, so se oglasili nemški topovi.

KRIZA GROZI S FINSKO

Finska se upira zahtevam sovjetske Rusije in oborožila mejo. — Tudi Rusija pripravila vojaštvo in ladje.

—o—

Moskva, Rusija. — Sovjetska Rusija je očividno pripravljena, da si pridobi nazaj ves vpliv v severni Evropi, ki ga je imela tmkaj bivša carska Rusija, in bo to očividno skušala doseči tudi s silo, ako bo potrebno.

Kakor je bilo že poročano, so se tri male baltske države, namreč Estonska, Latvija in Litvenija popolnoma uklonile Rusiji, in sicer v takem obsegu, da so celo dovolile, da bodo na njih ozemlju ustanovljene garnizije za sovjetsko vojaštvo. Podobni korak je podvzela Rusija tudi proti četrti državi, Finski. Tu pa je naletela na odpor. Na sovjetsko povabilo je sicer odšel v torek posebni odposlanik Finske v Moskvo, toda ne z naročilom, da sme sprejeti ruske zahteve, marveč samo v svrho pogajanj. Istočasno pa je Finska z naglico utrjevala svoje meje proti Rusiji, pripravljena na obrambo, ako bo ta s silo pritisnila.

In zdi se, da Rusija računa, da bo morala pritisniti s silo. Tudi ona je namreč nagromadila na stotisoče vojakov v baltskem ozemlju in poleg tega ima pripravljenih v pristanišču Kronstadtu, blizu Leningrada, celo število bojnih ladij.

—o—

OKRAJ JE OPREMLJEN S TELEFONOM!

Sneedville, Tenn. — To mesto in z njim celi Hancock okraj si je privoščilo nezaslišano razkošje. Telefon je dobilo! Celih deset let je bilo brez njega, ker menda ni zmoglo tako velikih stroškov, toda zdaj se je mestni lekarnar ojunačil in si ga dal instalirati. — Nič se še ne ve, ali se bodo priredile kake javne manifestacije v proslavitev tega dogodka. Omenjeni okraj, v katerem to mesto leži, ima 9,500 prebivalcev.

NEMCI V RAZDEJANI VARŠAVI

Slika kaže nemške čete, ko so zmagovalno vkorakale v poljsko prestolico Varšavo. Tekom tednov, v katerih se je branilo, je bilo mesto po veliki večini razdejano od artilerije in zračnih bomb.

Iz Jugoslavije

Premeteni cigani so opeharili lahkovernega dolenjskega kmeta za cele štiri tisočake. — Stroga sodba pred kazenskim senatom okrožnega sodišča v Celju. — Smrtna kosa. — Še drugo iz domovine.

Lahkovernosti še vedno dovolj

Novo mesto, 15. sept.—Pred dnevi je prišla neka ciganska družba iz Hrvatske in se ustavila v neki vasi, kjer so govorili, da imajo mnogo denarja, katerega v sedanjih razmerah ne morejo pretihotapiti čez mejo. Pri uglednem posestniku Jožetu se je zglasil cigan in mu razkril skrivnost o denarju, katerega bi cigani radi spravili čez mejo na Madžarsko, pa jim je v kratkem času nemogoče to napraviti. Ker pa potrebujejo denar za potovanje nenadoma, so pripravljeni odstopiti 80 tisočakov v tuji valuti za samo 4000 dinarjev. Njemu kot uglednemu posestniku bo to tujo valuto lahko vnovčiti, dočim njim kot ciganom je to težje napraviti. Posestnik Jože je postajal od tega dne bolj zamišljen, da so se žena in družina bali, da je morebiti bolan. Nazadnje je le Jože povedal na skrivaj ženi o teh stvareh in žena je bila dobre kupčije na moč vesela. Sklenila sta, ker nista imela dovolj denarja doma, da pojde mož po posojilo k svojemu prijatelju.

Drugo jutro je imel posestnik denar na rokah in nestrpno pričakoval, da se prikaže cigan, pa je prisopihala mlada ciganka in povedala, da čaka moža z vrečo denarja na obronku gozda. Kmet se je podvizal na mesto, iz previdnosti seveda, brez denarja. Ko mu je pa cigan tam razkazal neke papirje, katere je izvlekel iz vreče, kateri so izgledali kot ameriški dolarji, italijanske lire in nemške marke ter je še z vrečo pocingljal, da je "zlato' zazvonilo, se je Jože, omamljen od tolikega zaklada, začel opravičevati, ker ni takoj prinesel denarja. Prinesel pa da ga bo na določeno mesto zvečer, ko se bo izvršila zamenjava. In res je kmet prišel na določeni kraj s štirimi tisočaki, za katere mu je cigan izročil svoj zaklad v vreči.

Veselo razpoložen jo je mož mahnil domov skozi gozd. Ni pa napravil po gozdu četrtine svoje poti, ko sta mu zaskočila pot dva cigana in mu vzela vrečo, v kateri pa gotovo niso bile kakšne vrednosti. Ker se je kmet upiral, sta ga cigana za nameček še malo prerahljala in nazadnje trdo privezala k neki bukvi, kjer je siromak moral prebiti vso noč do drugega dne popoldne. Lahkovernega moža je rešil iz mučnega položaja star prosjak, ki ga je pot po naključju dovedla mimo. Mož se je ves potrt vrnil po ovinkih domov, kjer so ga nestrpno pričakovali. Seveda je bilo doma razočaranje veliko.

—o—

Do smrti se bo pokoril

Celje, 15. sept. — Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Dolničar, se je danes zagovarjal 30 letni posestnik Anton Kotnik iz Kozjaka pri Mislinju, ker je 7. julija 1937 nagovoril svojega hlapca Alojza Šibanca iz Nove cerkve,da je usmrtil njegovo ženo Marijo. Šibanc je bil zaradi svojega dejanja obsojen v Celju pred nekaj tedni na 20 let robije in trajno izgubo častnih pravic. O tem smo poročali takoj po razpravi.

Kotnik je bil doslej v celjski bolnišnici, zato je bila razprava proti njemu šele danes. Kotnik je pri razpravi priznal svoj zločin. Pripovedoval je, kako je leta 1932. po očetovi smrti prevzel zadolženo očetovo posestvo. Njegova žena je mrzila Kotnikovo mater, zaradi česar je njegova mati, ki je sinu in snahi gospodinjila, zapustila hišo in se preselila v svojo kočo. Ker Kotnikova žena ni znala kuhati, je prišlo med njo in njenim možem često do prepirov, ki so se stalno stopnjevali. Končno je Kotnik sklenil spraviti svojo ženo s sveta. Nagovoril je svojega hlapca Šibanca, da usmrti njegovo ženo, in mu obljubil za to 200 din nagrade. Ko so Kotnik, njegova žena in Šibanc 7. julija 1937 spravljali krmo z voza na gospodarsko poslopje, je stal Kotnik spodaj na vozu in metal seno na pod, kjer sta bila njegova žena in Šibanc. Na dogovorjeni znak je Šibanc sunil Kotnikovo ženo s poda. Kotnikova je padla 13 metrov globoko na kamenje, ki ga je bil Kotnik prej navozil pred gospodarsko poslopje. Pri padcu si je zdrobila lobanjo ter zlomila obe nogi in roki. Nesrečnica je na mestu izdihnila.

Anton Kotnik je bil zaradi svojega zločina obsojen na dosmrtno robijo.

—o—

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Ivan Jakopič, uslužbenec Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani star 74 let. — V Mengšu je umrl Alojzij Blejc, bivši pismonoša, star 37 let.

—o—

Pod kolesom

Brezobziren kolesar je v Ljubljani podrl na tla s kolesom 55 letno Amalijo Štrancar, ženo višjega državnega uradnika v Ljubljani. Pri padcu se je gospa hudo poškodovala in so jo morali oddati v bolnico.

—o—

Nesreča na splavu

Nesreča se je pripetila 32 letnemu splavarju Jožetu Ermencu iz Ljubnega v Savinjski dolini. Bruna so se namreč podrla in Jožetu zdrobila levo nogo. Morali so ga odpeljati v celjsko bolnico.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.
Published by:

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Za slovanski dom

Te dni je šel Hitler v Varšavo, da se je pokazal kot zmagovalca in triumfatorja nad Poljaki. Nekoč že sem videl Nemce v Avstriji, da so kar divjali in kričali "Varšava je nemška". Tedaj še ni šlo. Ali bo zdaj? Bojim se, da se vsaj Angleži in Francozi ne bodo preveč razburjali, da je Varšava nemška, ako njim ne bo šlo za lastno kožo. Niti mi ni prav, če bi imeli pri kaki izpremembi besedo le Angleži, ker bi Varšava postala le — poljska, jaz bi pa rad Varšavo videl — slovansko. Dolga leta je bila Varšava — ruska. Ni bilo dobro. Ko je Varšava postala poljska, ne zamerim Poljakom, da so razjarjeni takoj prve dni podrli pravoslavno cerkev, ki je bila menda najkrasnejša stavba te vrste. Lahko bi bili stavbo ohranili in jo izpremenili v kaj drugega, če jih je bodla v oči. Well, po prav kratki dobi je Varšava postala — nemška.

Stalin sem ali tja. Sem mnenja in naziranja, da bi bilo bolje, če Varšava ni ostala poljska, ako bi bila vsaj trenotno postala zopet — ruska. Pri tem moram seve pozabiti za zdaj na komunizem, kolikor je zvezan z brezboštvom, ko je nemška Varšava zvezana tudi z germanskim paganstvom. Ko gre za obstoj kakega slovanskega naroda, se moramo postaviti na malo drugačno stališče vsaj začasno. Ako bo Varšava ostala nemška, je za Poljake in za Slovane izgubljena. Če bi bila po ostala zdaj — ruska, bi bilo najmanj možno, da bi kdaj postala poljska, in morda celo slovanska.

Bistvo borbe se je popolnoma izpremenilo. Gre za biti ali ne biti slovanskih narodov, tokrat Poljakov, prej Čehov . . pozneje Jugoslovanov, Bolgarov . . . Ako tudi Hitler izjavlja, da mu ni za germaniziranje, je to le bunk, kikenkoken, pesek v oči. Nemec se vsede za mizo, Slovanu za durmi pa vrže kako drobtinico. Saj nimate le trebuhov. Pri vsem smislu za narodno posebnost posameznih slovanskih plemen, ne gre, da bi se mislilo le na samostojne (??) države teh slovanskih plemen, ker te so brez moči, kakor so pokazali zadnji dogodki. Slovani se morajo postaviti — hočeš, nočeš — na bolj obširno, namreč na — slovansko stališče. Varšava poljska, to je ozkosrčno, pogubno pri ti borbi za obstanek. Stališče mora biti: Varšava slovanska! In tako povsod, če hočejo Slovani ostati pri življenju. Ako ostane Varšava nemška, enako nemška Praha, Bratislava in postane Beograd nemški in Zofija . . . bogami, stavim, da bo nemška tudi Moskva.

Priznam, da je slovansko stališče še hudo kočljiva roba. Poljak se morda solzi radi nemške Varšave, ampak bi kar zbesnel, ko bi mu jaz rekel, da jaz želim Varšavo — slovansko, začasno tudi rusko. Slovani so vse preveč še zatelebljeni v plemensko-narodne aspiracije, pa ne vidijo, da so te aspiracije mogoče le pri ideji, da morajo biti prav vsi Slovani skupaj na ta ali drugi način, toraj mogoče le pri ideji pravilnega in zdravega panslavizma, ko stojijo vsi Slovani, ne le posamezna plemena, pred nevarnostjo pogina po strnjenem in nasilnem pangermanizmu. Panslavizem je bil nekoč — bunk, humbug nekih naivnih idealistov in sebičnih prefrigancev, pravilen panslavizem je danes postal življenjska potreba, nujnost, edina rešitev. Mentaliteta naziranja pri narodnih aspiracijah slovanskih plemen se mora temeljito izpremeniti, nič ne pomaga, ako ta plemena nočejo drugo za drugim zapasti narodni smrti. Upostaviti se mora slovanski dom od Vladivostoka do Trsta, ki bi bil dom tudi še drugih in narodno svobodnih plemen, ampak dom slovanskih plemen mora biti v prvi vrsti.

Ako je v Rusiji res tako, ali bi vsaj polagoma bilo tako, kakor govori glede raznih plemen ustava, se notranje zadeve polagoma uredijo, ako še niso urejene, če pa ostane Varšava nemška, Praha nemška . . . bo tudi Moskva nemška, in nemški tudi Vladivostok. Slovani odprite oči, in ne prepirajte se o tem, da mora Varšava postati poljska, ker postati mora slovanska, in potem je lahko tudi poljska, Praha češka, Bratislava slovaška, Ljubljanna slovenska, Zagreb hrvaški, Beograd srbski, Zofia bolgarska, Titlis kavkaški, Vladivostok mednaroden.

Sem odločno za idejo Zedinjenih slovanskih držav, ali tudi le Zedinjenih držav od Trsta do Vladivostoka z neokrnjenimi narodnimi pravicami vsakega velikega in najmanjšega, slovanskega ali mongolskega plemena. Pri takih Zedinjenih državah ali republikah z Moskvo kot glavnim mestom bo Hitleru takoj zmanjkalo sape, in še marsikomu, in prepričan sem, da bo mir stalen na vsem svetu. Ako pride do pravičnih uravnav notranjih zadev in pravic in svobode, verske in kulturne posameznih plemen, nimam nič zopet to, celo smatram za edino rešitev, da se USSR začne zapadno od slovenske Gorice in sega do mrzle Alaske.

STRAŠNA NESREČA SLOVENSKE DRUŽINE

Conneaut, O.

Vso naselbino je v nedeljo 24. septembra pretresla žalostna novica, da sta 42 letna Mrs. James Dežman in njen starejši sin 25 letni James Jr. mrtva. Našli so ju v nedeljo dopoldne kot žrtve plina, uhajajočega od goreče peči, s katero so v kleti greli vodo v tanku in pozabili ugasniti, ko so šli k počitku.

Družina Dečmanova je živela na 444 Washington Street. Mr. Dežman je bil zaposlen pri društvu Eagles in bi moral biti isti dan ob 10 uri na mestu. Ker ga ni bilo, so telefonirali, a ker se tudi telefonskim klicem ni nihče oglasil, so ga šli iskat na dom. Skozi okno so ugledali Mr. Dežmana ležati na tleh v kopalnici. Poklicani policaji so morali siloma vdreti v hišo in tako so našli spodaj v spalnici Mrs. Dežman, ki je ležala na postelji mrtva, prav tako zgoraj v spalnici njenega sina tudi mrtvega. S početka so menili, da so vsi trije mrtvi, toda oče je kmalu začel kazati znake življenja ter bil pripeljan v bolnico. Pozneje je povedal, da sam ne ve, kako je prišel v kopalnico, kjer so ga našli nezavestnega. Ko so pogledali v klet, je plin še vedno gorel s polnim plamenom, voda v tanku je pa vrela. Mrs. Dežman in sin, sta morala biti že več ur mrtva, predno so ju našli.

James Dežman mlajši je bil rojen v Bridgeport, Ohio in je bil zadnje čase v delavnici zaposlen pri Nickel Plate železnici. Zapušča žalujočo soprogo in dva nepreskrbljeno otroka. — Mrs. Dežman je bila doma iz Gerčevja, na Dolenjskem. Bila je dobra žena in skrbna mati svojim otrokom, prijazna in priljubljena vsepovsod, kar je jasno pričal njen pogreb. Zapušča žalujočega soproga, tri sinove; Rudolfa, Franka in Josepha v Conneaut, O.; dva brata Johna Gričer v Bridgeport, O. in Franka v Clevelandu. Dalje zapušča dve sestri Mrs. Frank Gregorčič in Mrs. Rose Hočevar, obe v Clevelandu. Zapušča tudi več drugih sorodnikov in znancev. — Na mrtvaškem odru sta ležala vsa v vencih in cveticah v kapeli pogrebnika Leo Cunningham, kjer ju je obiskovalo mnogo ljudstva, vse dni do četrtka, da so pomolili za njuni duši in jima tako izkazali zadnjo čast. V četrtek 28. septembra se je vršil pogreb iz mrtvaške kapele v cerkev in od tam na pokopališče sv. Jožefa, kamor ju je spremljalo veliko ljudstva v avtomobilih, katerih je bilo nad trideset. Dva avtomobila sta bila napolnjena s samimi cveticami. Pogrebniki Jamesa Dežmana ml. so bili člani društva Eagle, katerega član je bil pokojni, dočim so Mrs. Dežman nosili člani društva Conneaut št. 49, SDZ., katerega članica je bila pokojna. Vsi ju bomo zelo pogrešali, ker sta bila oba jako priljubljena med nami. Spavajta draga pokojna v miru in lahka naj vam bo hladna zemlja. Žalujoči družini pa iskreno sožalje.

Mrs. John Berus

—o—

NAROČNICA IZ KANSAS CITYA JE POVEDALA PRAV!

Iz neke slov. naselbine

Spoštovani g. urednik! Dopis, ki ga je priobčila naročnica iz Kansas Citya, Kansas, je bil prav na mestu. Le škoda, da se ni že zdavnej prej oglasila. V moji fari se godi prav isto. Včasih me prav pošteno jezi, ko imamo v lastni fari toliko dobrih slovenskih fantov in deklet, pa ti gredo po tujca, ali po tujko. Še večje zlo kot to pa je, da si naši fantje in dekleta prav tako izbirajo tujce drugoverce. Slovenski katoliški fant, ali pa slovensko katoliško dekle, pa se poročita brez vsakega pomisleka s protestantom, luteranom, ali bogve kakšnim drugovercem. Duhovniki imamo vendar toliko žalostnih skušenj z takimi mešanimi zakoni. Dopovedujemo v naših cerkvah, kako so taki zakoni v večini nesrečni, pa mislite, da kaj pomaga. Brezmiselno se vežejo v take zakone naprej. Ne vem, kje je krivda zato. Ampak starši tudi niso brez krivde zraven. Zakaj o tem ne pouče bolje svojih otrok že v mladosti. Jaz si ne morem predstavljati matere, ki dopusti svoji hčeri, ali pa sinu, da skoči v tako nevarnost. Je že res, so slučaji, kjer neubogljivost hčere ali sina gre preko staršev in njihovih naukov v tem oziru. Ampak vidimo slučaje, ko pravijo matere in očetje, če je za nje prav, bo za nas tudi. Seveda bo prav, ampak kako bo to prav, je vprašanje?

Pred kakima dvema letoma sem imel slučaj. Mati in hčer sta jokali v mojem uradu. Hčer z dvema malima otročičima je tožila, da jo je mož zapustil. Zato, ker je otroke hotela katoliško vzgojiti. Bil je protestant. Mati je vpila in vikala, zakaj me nisi ubogala; hčer pa, zakaj me nisi raje ubila, kakor da si me pustila v ta nesrečni zakon. Poglej me zdaj, uničena sem, za vedno.

In to ni edini slučaj. Ko bi mogli katoliški duhovniki prikazati v živi sliki vse nesrečne slučaje, ki se dogode v mešanih zakonih, bila bi to strašna slika. Mladina se pa lovi naprej in naprej na nesrečne limanice mešanih zakonov, kakor neumne ptice. Potem, ko se osmode, pa jokajo. Zakaj bi ne bili nekoliko pametni preje.

Naročnica iz Kansas Citya je jako dobro povedala. Takih dopisov bi moralo biti več. Slovenske matere, ve govorite, vas bodo morda bolj poslušali ko nas druge. Pametna materina beseda vedno nekaj zaleže.

X.

—o—

V SPOMIN BLAGI ŽENI

Chicago, Ill.

Zadnji teden v sobotni številki Amer. Slovenca je bilo poročano, da je umrla Mrs. Rose Zalig. V tem poročilu se je urinila neljuba pomota poročevalca, ker je bilo zapisano, da je bila pokojna doma iz vasi Žaloviče, pa bi se moralo pravilno glasiti, da je bila doma iz vasi Žiški, Prekmurje. Njen pogreb se je vršil zadnji ponedeljek pod vodstvom edinega slovenskega pogrebnika v Chicagi Mr. Louis Žefran na Resurrection pokopališče, kjer ima pokojna pokopane tudi svoje otroke.

Pokojna je bila zadnjih par let, skoro bi rekel, pozabljena v naselbini, čeprav je leta nazaj veliko delovala pri prekmurskih društvih. Posebno se je udejstvovala pri pevskem zboru "Jezero," ki je sestojalo iz samih prekmurskih rojakov. V tem zboru je bila pokojna ena izmed glavnih stebrov, ki je ta zbor držal v aktivnosti in je rada prepevala lepe Marijine pesmi, za kar ji bo gotovo Marija bogato poplačala. Sedaj je že nad eno leto bolehala, pa njena krepka moč se je do zadnjega upirala. Zadnji mesec jo je pa kruta bolezen položila na bolniško posteljo, s katere jo je nemila smrt rešila hudega trpljenja. — Pokojna je spadala k Družbi sv. Mohorja in pa k društvu sv. Ivana Krstitela št. 13, DSD. Člani obojih društev so jo hodili kropit, ko je ležala na mrtvaškem odru in jo tudi spremili na njeni zadnji poti na pokopališče, kjer bo njeno truplo čakalo glas angelske t r o b e n t e. — Te skromne vrstice naj služijo pokojni v blag spomin.

Poročevalec

PREDRZEN ROPAR V SLOVENSKI POSOJILNICI

Cleveland, O.

Pretekli teden v petek 6. oktobra je stopil v prostore Slovenske posojilnice na St. Clair Ave. in East 63rd street neznanec. V prostorih je bil tedaj bančni uradnik Mr. Kromar, h kateremu se je približal neznanec, potegnil skriti samokres in zahteval od uradnika, da mu izroči denar. Prva vest se je glasila, da je neznani in predrzni ropar zbežal proti 62. cesti, kjer je vstopil v avto in se odpeljal. — Pozneje se je stvar pojasnila tako, da je predrzni ropar skočil v avtomobil ki ga je šofiral 26 letni steklarski delavec John Kraus, ki je na St. Clair in 61. cesti čakal na zeleno luč. V avtomobilu je bila tudi njegova mati, ko je nenadno planil k avtu neznani človek, nameril na Krausa svoj samokres in ga prisilil, da naj naglo odpelje. Kraus se je pod pritiskom grožnje udal in zapeljal avto naprej, ko je nekaj časa vozil, je na 53 cesti zapeljal avtomobil h kraju, pograbil predrznega neznanca za roko, mu izpulil samokres in ga povrh še z njim udaril po glavi. Možak se je prestrašil in je skočil iz avto, Kraus pa za njim in ga v naslednjem bloku dohitel in mu zadal še par udarcev po glavi. V tem je slučajno prišel mimo neki policist na motornem kolesu, ki je lopova aretiral. Pri preiskavi so našli v njegovem žepu zavoj bankovcev za nad $1.700, katere je bil odnesel iz Slovenske pošojilnice. Mr. Kromar, ki je bil ta čas že stvar naznanil policiji, je v lopovu takoj spoznal da je to tisti, ki ga je v posojilnici prisilil, da mu je moral izročiti denar. Ropar, katerega so odvedli v ječo, je izjavil, da se piše Edward Broz, ki je star 27 let.

R.

—o—

VAŽNO ZA IZSELJENCE:

KAKO SE MORA POSTOPATI PRI DARILNIH POŠILKAH IZ AMERIKE

Na osnovi novega rešenja Ministarstva financ Kraljevine Jugoslavije, Oddelek carin, No. 11368 IV od 25 maja 1939, pošiljcem p a k e t o v z **rabljenimi** stvarmi, poslanimi iz Amerike siromašnim osebam, potrebno je da se ravnajo kot sledi:

1. Poštne pošiljke z rabljenimi stvarmi (oblačila, perilo, obutev), ki prihajajo iz Zjedinjenih ameriških držav, se prepuščajo **carine prosto,** ne da bi bilo treba predložiti potrdilo o siromaštvu in dokaz, da so poslane kot darilo, če ugotovijo carinski uslužbenci pri pregledu, **da vsebujejo** rabljene stvari. Če pa carinarnica zasumi, da je prejemnik dobrega imovinskega stanja, ali če dobi kdo zaporedoma več takih pošiljk, zahtevajo predložitev potrdila o siromaštvu in pošiljačevo pismo, iz katerega se mora razbrati, da se pošiljajo te stvari kot darilo.

2. Če prihajajo pošiljke z rabljenim stvarmi iz neklirinških držav, (to so: Zjedinjene ameriške države,) a obsegajo tudi nove stvari za katere je potrebna predhodna uvozna dovolitev Narodne Banke, se ta ne zahteva, če pošiljka ne vsebuje več kot 5 kilogramov. To velja samo, kadar prihajajo pošiljke na siromašne osebe.

Za siromašne osebe se štejejo tisti, ki ne plačujejo več kot 400 dinarjev neposrednega davka na leto, **brez dopolnilne in samoupravne doklade,** kakor tudi tisti, katerih dohodek od **nesamostojnega** dela ne presega zneska 1800 dinarjev na mesec, če so samci, ali 2000 dinarjev na mesec če so oženjeni.

Iz pisarne
Generalnega konzulata Kraljevine Jugoslavije v New York-u.

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Z obiska v domovini

Cleveland, O. — Pred kratkim se je vrnila iz Jugoslavije Miss Vera Muren, ki je izrazila svoje veselje, da je zopet v mirni Ameriki. — Istotako sta se vrnila z obiska v stari domovini Mr. in Mrs. Joe Ostrouška s svojo družino, ki sta prišla iz Baccia v Italiji. Tudi oni so zadovoljni, da so zopet na varnem v Ameriki.

—

Milwauški bolniki

Milwaukee, Wis. — Zaradi nevarne bolezni, ki si jo je nakopal z močnim prehladom se je moral podati v Muirdale sanatorij rojak Frank Lustik. — Mrs. Mary Evanich se je pa morala podati v St. Mary's bolnišnico, kjer se je podvrgla operaciji, katero je srečno prestala. — Na svojem domu leži bolan rojak Anton Komar na So. 64th street.

—

Poroka

Cleveland, O. — Zadnji ponedeljek 9. oktobra sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Carmen Ann Zakrajšek, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Frank Zakrajšek s St. Clair Ave. z Mr. Anthony P. Stipich, sinom spoštovane dalmatinske družine Mr. Mathew Stipich. — Bilo srečno!

—

Smrt rojaka

Sheboygan, Wis. — V bolnišnici sv. Nikolaja je preminul rojak Frank Zupančič v starosti 71 let. V Ameriko je prišel pred 27 leti in sicer v Pennsylvanijo, od tam pa leta 1927 v Sheboygan. Zapušča v domovini ženo, enega sina in eno hčer, v Sheboyganu eno hčer, v Minneapolisu, Minn. sina Franka. Poleg teh zapušča tudi več vnukov. Pokopan je bil iz slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda na Greendale pokopališče. — R. I. P.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE (82)

(Metropolitan Newspaper Service) **Napisal: Edgar Rice Burroughs**

Ko so oni od znotraj slišali to obljubo, da bodo ob prvem svitu dneva prosti, so bili veseli, zlasti še Stanley Wood. "Zopet pojdemo med civilizirane ljudi, v mir in zlato varnost," je vzkliknil in objel Gonfalo. "Da," reče Tarzan; "v varnost avtomobilnih nesreč, umorov in nesrečnih vojska."

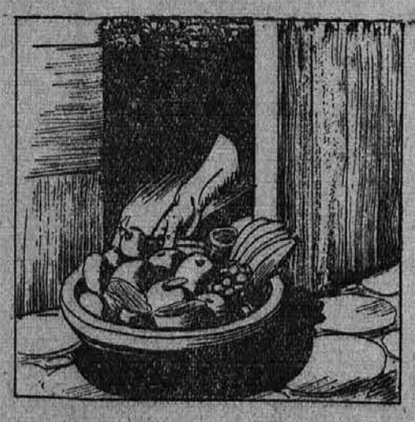

"Saj ni toliko na miru in varnosti česar si toliko želim in po čemer hrepenim," reče Gonfala, "ampak prostost. Prostost se mi zdi ena največjih in najblagodejnejših reči na svetu, pa naj bo še toliko nevarnosti." Tarzan samo prikima, v tem se že vrata odpro in velika posoda hrane je pred njimi.

Samo roko so videli, ki je položila skledo s hrano v ječo in že so se vrata zopet zaprla. Kakor nalašč je bilo to za jetnike, ki so bili že lačni. Posedli so se okolu in začeli jesti. "Kako dobro za nas skrbe," pripomni Wood. Tedaj pa Gonfala naenkrat potoži, da je silno zaspana in utrujena.

Stanley Wood jo nekaj časa gleda, pa tudi njemu sili trudnost v oči in se zlekne po tleh. Phorus je začudeno gledal na oba in začne mežikati. Tarzan je stal in se ves tresel. "Tudi ti?" reče Phorus. Tarzan prikima. "Menofra, čarovnica, zastrupljevalka!" reče kralj in se zvrne po tleh.

POZOR! Poglej na številko poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

KAMPANJA IN NOVI SVET

M. Blai

V današnjih dneh igra veliko vlogo tisk. Tisk je namreč tista sila, ki podaja čitatelju misli, ki so kakor semena, vsejana v srca, katera bodo obrodila sadove. Dober tisk, dobro branje, bo obrodilo dobre sadove, slabega tiska žetev pa je navadno še plodnejša ker k njej pripomore se slabotna narava čitatelja. Veliko se skozi tisk doseže, vsaj obvladuje politiko, gospodarstvo, piše o vedah in znanostih, obravnava verska in cerkvena vprašanja, uči o šoli, o vzgoji ali pa zastavi svojo smer zoper vero in Boga. Zelo veliko čitajo ljudje današnjih dni;v branju iščejo in dobijo svoje nazore, ki slone na količini tiska. Tisk, ki lahko rodi štrajke, nemire, prevrate, vojne, tudi lahko mogočno pospešuje pravnost ali pa uničuje versko življenje. Čitala sem nekje, da je tisk v sedanjih dneh prvo in najobsežnejše bojišče današnjega človeka, nad katerim vihrata dve zastavi: božja in brezbožna.

Tisti, ki žele utajiti Boga, se dobro zavedajo moči tiska; piše se, da se v Rusiji žrtvuje štirideset procentov državnih dohodkov za brezbožni tisk, za boj proti Bogu.

V primeri s tem, morali bi se tudi mi v polni meri zavedati važnosti dobrega tiska. Prav nič preveč katoliškega časopisja ni mamo v Ameriki, rajši še premalo. "Novi Svet" je eden izmed naših katoliških listov, katerega kampanja za nove naročnike je razpisana za mesec oktober in november. Da je potreba za takšen mesečnik razpisati kampanjo za naročnike je odpustljivo le v tem, da še vedno regira med nami depresija, sicer bi človek pričakoval, da je že itak slehernikat. Slovenec v Ameriki njegov naročnik. Vsaj to je tako potreben, lep list za tako malo ceno, pod katero dvomimo, če bo mogel izhajati, ako si ne pridobi kot naročnika slehernega našega Slovenca.

Pred par leti sem šla v družbi neke znanke, z mojimi otroci domov iz nekega parka. Otroci, ki so bili že lačni, so me začeli nagovarjati, da bi šli par blokov na ovinek, kjer bi dobili "hot dog sandwiches" po pet centov. Hiteli so mi dopovedovati, da se za pet centov dobi: sandwich, french fried potatoes, tomatoes in ne vem že kaj še vse. Jaz sem se pa seveda branila, da za nikel si ne bomo pokvarjali želodca s kako staro jedjo. Tu pa poseže moja znanka v besedo in mi pravi, da tistega se ni bati, da imajo res okusne, sveže sandwiche. Pa smo res šli; bila sem iznenadena, ko sem zvrhan papirnati krožnik dobila zares okusne mešanice, vse za nikel. Moja znanka mi je rekla: veš, tu ne šteje, za koliko prodajo, ampak koliko prodajo. Ozrla sem se, in res videla procesijo ljudi stati v vrsti, ki so čakali da pridejo na vrsto, da bodo dobili "nickel sandwich".

Vidite Slovenci širom Amerike, tako je z našim Novim Svetom. Omejeno število naročnikov bo primoralo Novi Svet ali povišati naročnino ali prenehati izhajati. To ne smemo Slovenci dopustiti, ko je vendar list tako na svojem mestu, in potreben. Koliko je danes v Ameriki ljudi, ki se izrazijo: to je vsa naša zabava, prebirati naše časopise in mesečnike. Če bomo podpirali naše katoliško časopisje s tem, da smo vsi naročeni na njega, potem delamo za njega, mu služimo in koristimo. Ne smemo tisku le zabavljati ali pa samo ukazovati. Največ tiskovnih podjetij umira, če se mu od vseh strani le ukazuje, nikjer mu pa ne žele služiti.V vstrajnostni službi dobrim stvarem bomo imeli uspeh istih. Mi katoličani pa ne potrebujemo samo le glav da mislijo verno, src, da čutijo tako, temveč potrebujemo tudi tiskovno govorečih jezikov, ki z dneva v dan govore in razpravljajo o vsem, kar je katoliku potrebno: o Bogu, domu, družbi, itd. Je dobro časopisje, ki nam budi pogum, katoliški ponos, in zavest končnega zmagoslavja.

Nič se ne bojmo očitka, da smo nazadnjaki, če podpiramo kar je katoliškega; pri vseh takih opazkah vseeno celi svet ve, da ga ni boljšega rodoljuba, brezobzirno na narodnost, kot je pravi katoličan, ki živi po naukih svoje vere in si zajema svojo znanost iz poštenega berila. Sveti oče Pij XI. so rekli: posvetovnovojna doba je najbolj huda, težka, mračna doba izza svetovnega potopa. V tej bridki sedanjosti bodimo le trdno prepričani, da rešitev potapljajočega sveta zavisi le v zaslombnem obronku verskih resnic, o katerih nas vedno katoliško čtivo podučuje, kateri pa nima opravka s stroji, orožjem, plini, temveč ga vodi k obrežju tok pravičnosti in ljubezni. Naj bi bil naš smoter: podpirati vse, kar je katoliškega, kjer je katoliško časopisje veliko zapopadeno. — Časopisje roma od kraja do kraja, katerega lepe besede, lep članek se počasi oprijemlje človeškega srca, in nazadnje v njem ostane.

Dajmo Slovenci v Ameriki na praviti iz našega katoliškega časopisja brez izjeme, silno moč, velesilo iz granita, ki nam bo branik v našem boju za vero in obstoj narodne svetinje, materinega jezika. Mnogokrat se nam očita, da korajžne odločnosti za naša načela ni dovolj med nami Slovenci. Toda človeku je ravno tega tako treba. Potom našega, po nas podpirajočega močnega časopisja pa lahko prenesemo ta bleda stebelca naših verskih načel iz naše notranjosti ven na zrak, na solnce, kjer se bodo okrepila in zrasla v močan, zmagoslaven, verski in narodni značaj.

Leta teko, — — in šele te nas poduče ,da smo na dolgi, dolgi poti življenja, od zibelke do groba. Ko šem se lansko leto odpravljala iz domovine nazaj v Ameriko, skušali so mi mamca dejati vsakršnih stvari v moj kovčeg, četudi sem jim branila, da ne bom rabila vsega tistega. Rekli so: "Micka, tako daleč se na pot podajaš, i, daj no no vzeti sabo malo več kot pa kar neobhodno potrebuješ, ko ne veš kaj se ti zna pripetiti na poti. — — Te besede so mi prišle danes na misel, ko pišem o potrebi katoliškega tiska, odnosno "Novem Svetu". Tudi na potu našega zemskega življenja bi lahko bil ravno katoliški tisk tisti "malo več" za seboj uzeti. Vsaj če zgrešimo pravo pot, v tej zablodi nas morda druga beseda ne bi mogla doseči kot beseda dobrega tiska, katera nas zna pripeljati zopet na pravo pot.

—o—

Oglasi v "Amer. Slovencu" imajo vsikdar uspeh!

DENARNE POŠILJATVE

Denar v Jugoslavijo je mogoče poslati. Le radi vladne odredbe proti uvažanju dinarjev v državo, je to dvignilo valutni kurz dinarju. Začasno, dokler se to zadevo kako drugače ne preuredi, je mogoče poslati denar v Jugoslavijo po sledeči ceni:

JUGOSLOVANSKI DINARJI

Za $ 2.75	.....	100 Din
Za $ 5.25	.....	200 Din
Za $ 7.75	.....	300 Din
Za $10.25	.....	400 Din
Za $12.75	.....	500 Din
Za $24.50	.....	1000 Din
Za $48.00	.....	2000 Din

V ITALIJO:

Za $ 6.30	.....	Lir 100
$ 12.00	.....	Lir 200
$ 29.00	.....	Lir 500
$ 57.00	.....	Lir 1000
$112.50	.....	Lir 2000
$167.00	.....	Lir 3000

Vse pošiljatve naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. Cermak Road,

CHICAGO, ILL.

DVA ANGLEŠKA AEROPLANA

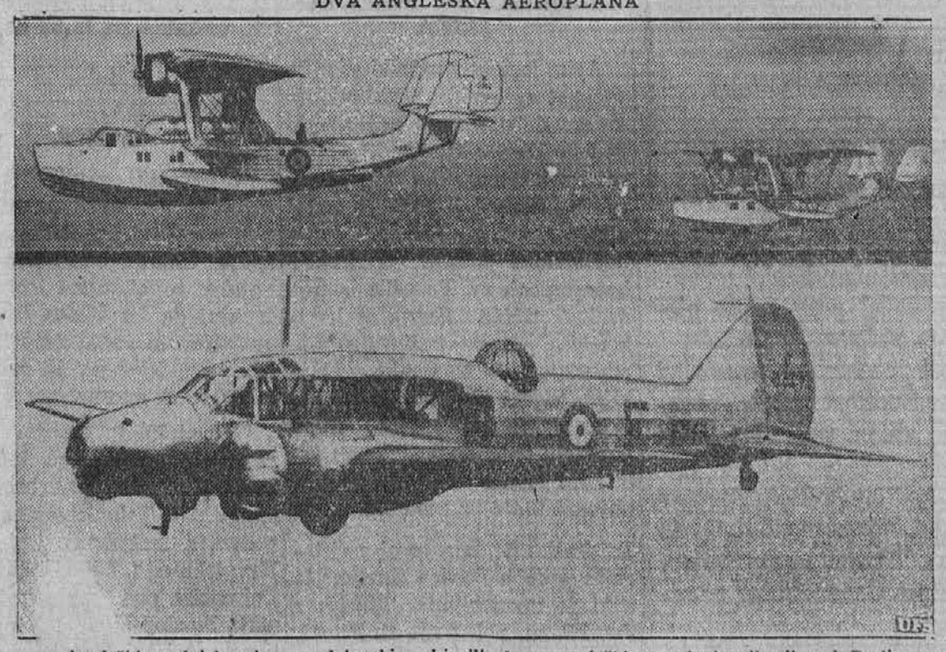

Angleški uradni krogi so pred kratkim objavili, da so angleški aeroplani priletеli nad Berlin, ne, da bi bili opaženi, kar pa so Nemci zanikali kot nemogoče. Slika kaže dva aeroplana, kakoršnih se Anglija poslužuje za vojno.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

URAD ZA IZGUBLJENE ŽIVALI

Po svetu imajo ljudje marsikaj. Imajo tudi urad za izgubljene živali, predvsem pa za izgubljene pse, ker živimo pač v taki dobi, ko je ta četveronožec mnogokrat bolj cenjen kakor pa človek. V gotovem oziru lahko rečemo tej dobi tudi "pasja doba" in se ne bomo ravno mnogo zmotili. Ta urad je ustanovil človek, ki je imel svojega psa zelo rad. Pes se mu je nekoč izgubil in se je vrnil šele čez tri mesece. Ta dogodek je pasjemu ljubitelju vzbudil misel, da bi bilo dobro ustanoviti zavod za iskanje izgubljenih psov, ki ne bi bil samo človekoljubna ustanova, ampak bi tudi nesel, ker je mnogo takih, ki za psa radi posežejo, če je treba, tudi globoko v žep. Kdor torej izgubi psa, gre v ta urad in napiše na list točno vse pasje "osebne" podatke in čaka, da psa najdejo ali pa tudi ne. Iskanje namreč nima vedno zaželenega uspeha in se včasih konča tudi "katastrofalno." Dobra stran tega urada pa je tudi ta,da živali obvaruje znane "pasje lakote" in slabega ravnanja, ki izgubljenega potepenca kaj rado doleti na takih njegovih podvigih.

—o—

KAZEN ZA SKRIVANJE ŽIVIL V RUSIJI

Moskva, Rusija. — Proti večjemu številu oseb širom evropske Rusije so se zadnji petek vršile sodne obravnave pod obdolžbo, da so tekom mobilizacije doma skrivale in kupičile • življenske potrebščine, kakor moko, milo, vžigalice, petrolej, sladkor in podobno. Obtoženci, kateri so bili po večini označeni kot kulaki, so bili obsojeni na eno do osem let ječe.

—o—

POSLUŠAJTE HITLERJA, PRIGOVARJAJO FAŠISTI

Rim, Italija. — Fašistično časopisje je zadnjo nedeljo nujno priporočalo Angliji in Franciji, naj ne zavržete Hitlerjevega predloga za mir,češ, da "mir, ki bi se dosegel po krvavi vojni na zapadni fronti, itak ne more biti dosti bolj različen od tistega,ki ga Nemčija predlaga danes." Istočasno izraža časopisje nezadovoljstvo nad hladnim sprejemom Hitlerjevih besed v zapadnih državah.

—o—

NENAVADNA OPOROKA

Otroci pred kratkim umrlega brazilskega milijonarja, bankirja Novollesa so vložili tožbo, da bi se razveljavila njegova oporoka. Novolles je namreč vse svoje imetje namenil vojni proti muham, razni znanstveni zavodi so prejeli visoke vsote z naročilom, naj jih porabijo samo za uničevanje muh. Otroci in muhe so bankirja za življenja hudo trpinčili.

—o—

SPOMENIK VOJNI ŽRTVI

Na Mons Belgiumu so odkrili spomenik na mestu, kjer je 22. avgusta 1914. padel prvi angleški vojak v svetovni vojni. Tam je eskadron irskih dragoncev napadel četo nemških ulancev. Odkritju spomenika so prisostvovali predstavniki belgijskih civilnih in vojaških oblasti ter delegacija britskih vojnih veteranov.

—o—

OČE IN SIN — DUHOVNIKA

Pred kratkim je župnik Leon Hart od cerkve Srca Jezusovega v Amblu (v Angliji) obhajal srebrno sveto mašo. Med slovesnostjo je imel njegov oče Charles Hart pridigo.

Oče slavljenčev je bil v prejšnjih letih šolski upravitelj. Po zgodnji smrti svoje žene, ki mu je rodila edinega sina, se je odpovedal učiteljskemu stanu, stopil je v bogoslovje in postal duhovnik. Njegov sin mu je kasneje sledil.

—o—

ČUT DOLŽNOSTI

V Toulousu je bil 17 leten fant nastavljen kot poštni sel. Ko je dostavljal neko brzojavko, ga je na nekem križišču povozil avtomobil in smrtno poškodoval. V bolnišnici se je še enkrat zavedel in videti je bilo, da hoče še nekaj reči. Ko se je zdravnik sklonil k njemu, je vprašal mladenič s tihim glasom, ali so bili brzojavko pravilno dostavili. Ko so mu dali pritrdilen odgovor, je padel nazaj in umrl.

—o—

PREPOVEDANO JAVNO POLJUBLJANJE

Tokijske oblasti so izdale odredbo, ki se obrača proti vedenju tujcev v javnosti. Ta odredba pravi, da ne gre, da bi inostranci japonske ali pa svoje lastne ženske poljubovali podnevi pred vso javnostjo. Kdor se bo pogrešil proti njej, ga bodo takoj izgnali.

—o—

NOV DENAR V ŠVICI

Zaradi plačilnih olajšav je švicarska vlada spravila v obtok novčanice po pet frankov. Takšni bankovci so bili v Švici v prometu med svetovno vojno do 1. 1923.

—o—

TRAGIČNA ZMAGA

V igralnici v rumunskem mestu Sinaji je bukareštanski trgovec Than pri igrah dobil več milijonov lejev. Ko so mu odštevali denar, ga je od veselja zadela kap in se je zgrudil mrtev.

Naznanilo in zahvala

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je dne 7. septembra 1939 nemila smrt odvzela našega preljubega moža, oz. očeta,

Matt Yamnika

Rojen je bil 21. sept. 1893, vas Gradišče, fara Želimlje. Pogreb se je vršil dne 10. sept. v našo slovensko cerkev sv. Jožefa, potem pa na pokopališče Sv. Križa. Cerkvene obrede so izvršili naš č. g. župnik, Rev. George M. Trunk, za kar se jim najiskrenejše zahvaljujemo, kakor tudi za vse obiske in dušne tolažbe za časa bolezni našega blagopokojnika. Lepa hvala društvu sv. Jožefa št. 56, KSKJ., in društvu Planinski Bratje, ZSZ., za darovane vence in udeležbo pri pogrebu. Nadalje lepa hvala vsem našim prijateljem in znancem za naročene sv. maše, za cvetlice in vence. Bog vam stotero poplačaj.

Preveč bi uzelo prostora ako bi vsakega tukaj z imenom označili; zato se vam vsem iz srca zahvalimo za vse, kar ste storili dobrega ob času bolezni in smrti našega preljubljenega moža in ljubega očeta.

Lepa hvala tudi vsem, ki so prišli pokojnika kropit in ki ste ga spremili k zadnjemu počitku. Prav lepa hvala vsem, ki ste dali avtomobile za sprevod. Bog naj vam to stotero povrne.

Nepozabnega pokojnika priporočemo v molitev in blag spomin.

Pokojnik je bil doma iz vasi Gradišče, fara Želimlje. V Ameriko je prišel v sept. 1913, v Leadville, Colorado. Delal je več let v rudokopih, potem se je preselil z družino v Denver, Colo.; tam so živeli eno leto, potem se je zopet vrnil v Leadville, kjer je ostal. Nazadnje je delal več let v rudotopilnici. Bolehal je na srčni napaki, iz katere so izvirale tudi druge bolezni.

Spadal je k društvu sv. Jožefa, št. 56, KSKJ., in društvu Planinski Bratje, ZSZ. Bil je večletni tajnik pri enem in drugem društvu, bil je tudi trikrat delegat na K.S.K. Jednoti na konvenciji. Spadal je tudi k društvu Eagle.

Prav iskreno se zahvalimo vsem tistim, kateri so skušali pomagati v njegovi bolezni, kateri pa ni bilo več pomoči.

Žalujoči ostali:

JOHANA YAMNIK, soproga; JOSEPH, sin; JENNIE, hči.

Leadville, Colo., 25. septembra 1939.

† S. M. KORDULA GERMEK

V ponedeljek, dne 25. sept. je odšla v večnost po plačilo naša dobra sestra provincijalka, Kordula Germek. Ker je tekom svojega redovnega življenja delovala na raznih slovenskih in hrvatskih župnijah, jo je poznalo mnogo ljudi. Kjerkoli je bila nastavljena kot učiteljica, se je vsem priljubila. Njeni mali so jo oboževali. Bila je vsem skrbna, ljubeča mati.

Ko je postala provincijalna predstojnica, ji je bilo res težko pustiti šole — a se je takoj vdala. Breme predstojništva je prevzela iz pokorščine — zato je viden blagoslov spremljal vse njeno delovanje. Njeno največje veselje je bilo, če je videla, da se sestre trudijo, da bi bile goreče redovnice, vredne hčerke sv. Frančiška. Včasih je bila malo stroga, a ker so vse sestre poznale njeno gorečnost, njeno veliko ljubezen do naše kongregacije, do naših pravil, so se vse rade uklonile. Želela je, da bi bile njene duhovne hčerke najprvo dobre redovnice in potem, je vedela, bodo tudi dobre učiteljice.

Kar nam jo je posebno prikupilo, je bila njena mirnost, njena krotkost. Nikoli je nismo videle razburjene, vznemirjene. Bila je tudi zelo pobožna, preprosta in ponižna. Kot predstojnico jo je dičila velika modrost.

V svoji dolgi bolezni nam je bila najlepši vzor vdanosti. Nič ji niso prikrivali, da jo bo bolezen spravila v grob. In skoro do zadnjega je delala. Ko pa je legla, je vedela, da ne bo več vstala. Prejela je sv. zakramente in nato potrpežljivo čakala, kdaj jo bo poklical Gospod. Ni se dolgo mudil — veselo mu je sledila. Brez vsakega nemira, brez vsakega sledu bojazni je umirala ves dan pri polni zavesti. Mirno kot je bilo njeno življenje je izdihnila: Kot truden otrok v naročju očetovem, je sestra Kordula zaspala na Srcu božjem. Upamo, da sedaj že uživa blaženost raja; da je Jezus že kronal zvestobo svoje neveste s krono življenja. Na veke se je bo veselila . . .

K pogrebu, ki se je vršil 28. sept., so prihitele sestre od vseh štirih vetrov: Da še enkrat vidijo telesne ostanke nje, ki jim je bila štiri leta dobra, ljubeča mati in jo spremijo k začasnemu počitku na pokopališču sv. Alfonza v Lemontu. Iz Chicage in Jolieta je prihitelo mnogo ljudi, da ji izkažejo čast. Hvaležne smo jim! Prav posebno se želimo zahvaliti častiti duhovščini — slovenski in hrvatski, ki se je tako polnoštevilno udeležila sv. maše zadušnice in pogrebnega sprevoda. To nam je bilo v veliko tolažbo, ker vemo, da je molitev duhovnika še posebno veliko vredna pred Bogom. Želimo se tem potom zahvaliti vsem č. g. očetom frančiškanom, slovenskim in hrvatskim in svetnim duhovnikom, ki so celo od daleč prihiteli. Tudi sinovi sv. Dominika so bili zastopani. Vsem častitim gospodom naj Bog povrne to delo usmiljenja.

Draga sestra Kordula! Počivaj sladko v Gospodu! Naj Ti bo lahka ameriška zemlja! Na svidenje v večnem Jeruzalemu, kjer so tudi nam pripravljena stanovanja . . .

Šolske sestre.

P. S. Sledeči gospodje duhovniki so se udeležili pogreba: Rev. Benigen Snoj OFM, Rev. John Ferlin OFM, Rev. Benedikt Hoge OFM, Rev. Aleksander Urankar OFM, Rev. Edward Gabrenja OFM, Rev. Andrew Svete OFM, Rev. Spiro Andrijevič OFM, Rev. Bojanič O. P., Rev. J. Violich, Rev. John Stimec in Rev. Ruda Potočnik.

—o—

Predstavite v a š i m prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1631 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Eden tisočerih chicaških

na plin kurjenih

MALIH DOMOV

V stalno naraščajočem številu se mali domovi v Chicago kurijo s plinom. Bolj kakor kdaj prej, chicaške družine uvidijo zdaj, da je brezprimerna udobnost in priročnost plinske kurjave v območju skromnega družinskega proračuna. Na primer: Tu je hiša JOSEPHA PETTED, 5358 S. Honore Street, lesena hiša s peterimi sobami s kurilnim sistemom na vročo vodo, gretim s plinom. Plinska kurjava za *8 kurilnih mesecev* v 1938-1939 je v tem domu stala povprečno le . . .

$9.50 NA MESEC

SKUPNO ZA SEZONO SAMO $76.

Telefonirajte WABash 6000 za potrjeno precenitev stroškov za popolnoma avtomatično plinsko kurjavo v vaši hiši.

MODERN COOKERY . . CONSTANT HOT WATER . . SILENT REFRIGERATION . . GAS HEATING

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

PHONE WABASH 6000

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Haunig

"Kako da se je to zgodilo," odvrne Ribl ter zopet krepko potegne iz vrča, "no, gospod grof je zopet enkrat bil siten ter je imel svoje muhe, katere morajo najbolj občutiti njegovi služabniki. Danes pa si je izbral mene ter me napodil iz hiše, kakor goljufa in tata."

Krčmar Pahernik je gledal kakor bi padel z nebes in je zopet sklenil roke.

"Pa za božjo voljo," reče še vedno razburjen, "povejte vendar, gospod Ribl, kako je prišlo, da je gospod grof z vami tako nemilo ravnal?"

"Po pravici seve se to ni zgodilo," odvrne Boltažar, "sam zlodej ima tukaj svoje parklje vmes. Imel sem smolo, da sem dve pismi, ki sem jih imel vročiti, zamenjal, ker sem se tisti večer pri vas preveč nasrkal Ljutomerčana. Zapeljalo pa me je tudi to, ker imata obe grofici isto krstno ime Ana, in tako so prišla pisma v nepravе roke."

"Hm, to je moral biti polom," meni krčmar ter zavije oči proti stropu, nato pa zopet pogleda žejnega gosta, pričakujoč, kaj bo še dalje povedal.

"In pa kakšna nevihta je bila," nadaljuje Boltažar, ki si je zopet namočil v jezi osušeno grlo, "ne vem sicer, kako sta se svetli grof in njegova zvesta zakonska polovica, ki me sicer nikdar ni marala, pogodila, nad menoj pa se je gospod grof močno razsrdil. V svoji jezi me je takoj odpustil, češ, da sem pismi nalašč zamenjal, ker me je grofica podkupila. Nazadnje mi je še zagrozil, da me spravi na vislice, ker ve, da manjka v njegovi orožarni v Freihausu nekaj lovskih pušk, ki sem si jih samolastno izposodil, ko sem s svojimi prijatelji napravil lovski izlet na Pohorje in k sv. Bolfenku."

"No," meni gostilničar dobrodušno, "kar je izposojeno, se vendar lahko vrne."

'Se je že zgodilo," pripomni hitro Boltažar, "telesni strežaj Tarody, ta slinocedivec, ki me je že dolgo zavidal za službo ter jo je tudi za menoj dobil, je odnesel puške iz moje sobice. Naravnost smešno je, kako je grof jadikoval zaradi teh bornih pušk, saj vendar ima v kleteh svoje hiše v Freihausu in v gradu Račje zadnji čas več tisoč pušk."

"Kaj pravite," se začudi krčmar, "več tisoč pušk, čemu pa Njegova Svetlost grof Tatenbah rabi toliko pušk?"

Ribl pogleda s pomembnim nasmehljajem v vrč ter reče:

"Kako vendar morete vprašati, gospodar Simon, čemu se rabijo puške! Mar ne za streljanje?"

"Pa toliko pušk," meni krčmar.

"Gospod grof pač misli veliko streljati," odvrne Boltažar porogljivo, "puškarje si pa naroči s Turškega, he, he, hi, hi."

Ribl je zopet nastavil vrč na usta ter krepko potegnil. Močno vino je vidno učinkovalo ter je pivec začel bolj megleno gledati.

"Iz Turčije," vpraša krčmar začudeno, "kakšne so te govorice, gospod Ribl, povejte vendar jasno, kaj hočete s tem reči."

"Da bom ponosnemu grofu zasolil juho, da se bo ta prevzetni prešetnik in veleizdajalec vedno spominjal na me," zavpije glasno razkačeni sluga ter udari z lončenim vrčem ob mizo, da se je razletel na drobne kose, "da, grof Tatenbah bo še le spoznal, kdo je Boltažar Ribl."

Stari krčmar je začel prav resno gledati. Čez nekaj časa reče ves v skrbeh:

"Vi ste izgovorili pomembne besede, vi imenujete Njegovo Svetlost grofa Tatenbaha veleizdajalca, ali pa tudi veste, kaj to pomeni?"

"To pomeni toliko," reče Boltažar ter udari z roko po mizi, "to pomeni, da hoče grof Tatenbah izdati Turkom celo Štajersko z glavnim mestom Gradcem ter s trdnjavo Schlossberg."

"O, Bog v nebesih," vzklikne krčmar ter gleda debelo, kakor bi ne mogel pojmiti tega, kar je ravnokar slišal, "to pravite kar tako, kakor da bi bila ta kupčija že sklenjena. Recite, gospod Ribl, ali morete to usodepolno besedo, ki ste jo ravnokar izrekli, tudi dokazati?"

"Dokazati," reče Boltažar, ki je bil od zavžitega vina in jeze zelo razburjen, "saj imam pismene dokaze ter jih lahko vsak hip predložim deželnemu profosu. S tem si zaslužim lep denar, sto svetlih cekinov."

"Potem," odvrne krčmar prav resno, "je vaša sveta dolžnost, da vse, kar znate o veleizdajalskem početku, naznanite našemu mestnemu sodniku ali pa deželnemu profosu v Gradcu."

"To se vse lahko stori," odgovori Boltažar, ki se je še le sedaj začel zavedati, če tudi omamljen od zavžitega vina, da je izdal svojo tajnost na nepravem mestu in nepravemu možu. Simon Pahernik je namreč bil skoz in skoz pošten in odkrit človek ter zvest pristaš vlade. Njemu ne bi smel Boltažar Ribl o tem govoriti.

Krčmar Simon je stal nekaj časa, ne da bi spregovoril besedo. To, kar je slišal, je bilo tako silno, da mu je zaprlo sapo. Še le čez nekaj časa zmaje z glavo ter pravi:

"Jaz mislim, gospod Boltažar, da govori iz vas le vino. Vem iz skušnje, da govorite včasih malo preveč ter se radi pobahate. Kaj ne, vi ste tudi danes hoteli mene nekoliko potegniti in boste že v nekaj trenutkih imeli vse za šalo ter se smejali, češ, kako sem prestrašil lahkovernega krčmarja? Ali ni tako, gospod Ribl?"

Tedaj pa skoči napol vinjeni sluga kakor razkačen ris kvišku, pogleda jezno krčmarja, udari še enkrat po mizi ter zakriči:

"Grom in strela, gospodar Simon, kaj mislite o Boltažarju Riblu! Vi si domišljujete, da govorim to tja v en dan. Toda še enkrat vam rečem, vse, kakor sem vam pravil, je res. Dalje pa nočem govoriti ter vam tudi prepovem, da o tem črhnete proti komu le eno besedico. Drugače prekličem vse ter vas označim kot lažnjivega obrekovalca, ki si je vse te govorice zoper mojega bivšega gospoda izmislil. Pride pa kmalu čas, ko bom sam govoril. Do tedaj pa me naj nikdo ne sili, kajti ničesar si ne dam izsiliti, in če bi tudi prišel birič po me. Zapomnite si to, vi grofovski petolizec!"

"Je že tukaj," zagrmi močen glas za pijanim Boltažarjem. V tem trenutku ga obstopijo trije moški.

Bili so birič Jožef Krpan ter oba nočna čuvaja, ki so sedeli skriti v kotu in začeli poslušati, ko je postajal Ribl vedno bolj glasen.

NAJSTAREJŠA MARIJINA SLIKA

Arheologi in umetniki so si že večkrat zastavili vprašanje, iz katere dobe imamo najstarejšo podobo Device Marije. V poslednji številki angleške "Messenger of the Sacred Heart" je sedaj odgovor v tem smislu, da je najstarejša podoba Marijina v katakombah sv. Priscille in ima naslov 'Naša Gospa iz katakomb", ali pa tudi "Kraljica prerokov". Je to freska, ki je kljub visoki starosti še razmeroma dobro ohranjena. Strokovnjaki trde, da je slika nastala med letom 50—180 po Kr. najverjetneje pa med 125—150.

Ta freska bi bila torej najstarejša podoba Device Marije. Na sliki je upodobljena Marija z Jezuščkom, poleg nje stoji mož, nad njo v kotu pa zvezda. Marija sedi in polovico njenega obličja zakriva platno. Sklanja se k Detetu, ki ji polaga na prsi roko. Dolgo so se prerekali o tem, koga naj predstavlja mož na sliki. Danes menijo, da je to prerok Izaija, ki je prerokoval, da bo Devica rodila Sina. Dogmatično torej predstavlja slika nauk, da je bila Marija Devica in Mati. Zvezda, ki je naslikana v kotu slike, predstavlja Kristusa Mesijo. Pisano je namreč v starem zakonu, da bo zvezda izšla iz Jakoba. In na te besede je mislil umetnik, ki je slikal Marijo .Katakomba, kjer so našli to fresko, je ena najstarejših v Rimu ter je bila last odlične rimske družine Marca Acilia Glabria. Kdo je bil umetnik, se ne ve, vsekakor pa je bil dober slikar.

—o—

HRVATSKA NEKDAJ IN DANES

V hrvatski reviji "Obitelj" objavlja dr. Josip Andrič, članek o rešitvi hrvatskega vprašanja. Članek ima naslov "Hrvatska zopet sama svoja" in izvaja, da bo lahko Hrvatska nadaljevala sedaj svoje življenje tam, kjer ga je prekinila l. 1918. O sporazumu pravi:

"Hrvatska je dosegla s sporazumom mnogo več, kakor je imela kdajkoli v avstro-ogrski monarhiji. Tako obsega danes področje, kakršnega ni imela Hrvatska od l. 1409, ko je padla Dalmacija pod nadoblast Benetk. Izpolnjeni so stoletni ideali po združitvi Hrvatske, Slavonije in Dalmacije pod vodstvom Zagreba. Vse tri hrvatske pokrajine so danes sestavni del banovine Hrvatske ter jih bo upravljal hrvatski ban s hrvatskim saborom. To ozemlje pa je še povečano s hrvatskimi deli Bosne in Hercegovine.

—o—

ESKIMSKI SLIKAR

Neki potovalec po Aljaški je naletel na Eskima, ki ne lovi samo rib, temveč tudi slika. Mož ima na razpolago seveda le najprimitivnejše barve in tudi njegova "platna" so le kože tulnov, ki si jih sam ujame in pripravlja. Potovalec pravi, da so slikarska dela tega Eskima prave umetnine.

Pisano polje

J. M.

Iveri.

Hitler v Danskem ni govoril mirno, kakor bi vsaj kak normalen človek pričakoval, drl se je, kakor bi šlo za kak prepir v vaški gostilni. Dvakrat je omenil — Boga; "z božjo pomočjo smo. . .," to frazo je posnel po Viljemu, in "Bog je blagoslovil našo orožje". . . V prepričanje kakega človeka nihče ne sme posegati, to je božja zadeva; objektivno, da bi bil Bog res "pomagal" ali "požegnal" — Well — to bi bil celo za najboljšega teologa pretrd oreh, dasi bi se pri Viljemu lahko kaj dalo sklepati, ko on zdaj drva žaga, Nemčija pa stoji zopet pod orožjem, da — zmaga. Posega v drug svet, kjer človek nima besede.

*

Bolj mehke duše rade pokazujejo pri sedanji borbi na možnost, da se uniči vsa civilizacija in potočijo grenke solze. Well, za civilizacijo mora biti vsak, ako še ni izgubil vse vere na človeštvo. Vprašam pa: ali sploh imamo civilizacijo, ki bi bila vredna tega imena? Ne velja nobena dana beseda, ne izda noben pakt, ne drži noben mednarodeň običaj, ne vpošteva se nobena pravica. Velja le gola sila, in kdor razpolaga s silo, dela lahko, karkoli se mu poljubi Ali ni bil stari in bivši barabarizem in je še današnji barbarizem, kjer je v veljavi, dosti boljši od te naše civilizacije? Kako naj bi vojska uničila civilizacijo, katere nikjer ni??

Marsikdo bo morda udaril na krščanstvo, češ, poglejte, tako civilizacijo nam je prineslo. Le počasi, jurišar, jurišali so na krščanstvo in ga dodobro zjurišali, in evo vam vaše — civilizacije. Takega ciničnega barbarstva svet še ni videl, morda se mu odprejo oči, ko bo uničil — civilizacijo.

*

Nemški zunanji minister, Joahim von Ribbentrop, je zopet prifrkal v Moskvo. Sprejeli so ga z bando in častna straža ga je pričakovala. Prvikrat takih ceremonij ni bilo. Tu stikajo glavo skupaj, in Turčija se sumljivo giblje, dasi ima le ped zemlje v Evropi, ampak ta ped obsega Carigrad in Dardanele, in tudi sovjetska Rusija je tu silno občutljiva. Kaj skuhajo, pokažejo prihodnji dnevi. Nemci dregajo Anglijo in Francijo, naj napovesta vojsko Rusiji, ko je ta Poljsko napadla, kakor je jo napadel Hitler. Gre baje za tretji pakt, in ta bi bil militaričnega značaja. Anglija bo težko naredila kako napačno diplomatično potezo.

Vrlo sumljivo se pa Sovjeti gibljejo na baltiški obali. Ministri baltiških petelinčkov, s katerimi so prav Angleži zabarkadirali ruski kolos, begajo sem in tja, in vidim celo nekaj o nekem ultimatu tem petelinčkom. Ako se omenja pri tem tudi nekaj o neki — Poljski, se to pač le omenja, saj bi utegnila biti karikatura Poljakom le v posmeh.

Počakajmo. Menda obstaja neka rečanica, da se je še vsak ožgal, kdor je šel v Moskvo.

Govori se tudi o bloku nevtralcev na Balkanu. Pa se tudi omenja, da bi bil ta blok pod kontrolo — Rusije. Rumunija se kar trese radi Besarabije. Iz slovanskega stališča bi nekaj celo cikalo na panslavizem, ampak ruski boljševizem je strašna mora, in pri brezbožnem boljševizmu so Sovjeti še tam, kjer so bili od začetka. Morda Nemčija le odlaga, da bi se iznebila Anglije in Francije, in bi šla potem s Blitzkriegom proti Carigradu, ko so vsi pakti le cunje papirja. Ako bi pa bil Balkan pod vplivom Rusije, in o tem je sanjala skozi stoletja že caristična Rusija, bi utegnil celo boljševiški ruski medved zagodrnjati. Prespijmo eno, dve noči.

—o—

Z lopato

V Lescah je neki delavec z lopato udaril po glavi delavca Toneta Janežiča in ga tako hudo poškodoval, da so ga morali spraviti v ljubljansko bolnico.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue

CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK 'AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN PRODAJALEC HIŠ.

Lahko je biti dobra gospodinja, kadar imate moderni

plinski grelec za vodo

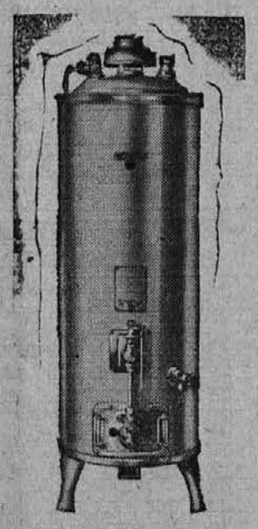

- Daje dovolj vroče vode, ko obrnete pipo.
- Vedno pripravljen za uporabo, vsak čas po noči ali podnevi.
- Preskrbi vročo vodo za snaženje, kopeli, umivanje posodja, pranje, itd.
- Deluje avtomatično. Na nič ni treba paziti ali oskrbovati.
- Prihrani ure časa in dela.

Sledite vzgledu najboljših gospodinj in uporabljajte moderni avtomatični plinski grelec za vodo. Pripomore, da je snaženje lahko . . . prihrani vam dosti časa in dela. Vi in družina boste imeli dosti vroče vode, vsak čas, kadar jo želite.

Poglejte . . . Posebna ponudba za omejen čas!

Mi instaliramo avtomatični plinski grelec za vodo v vašem domu za samo $1.50 naplačila (do 48 mesecev za plačevanje preostanka) in vam damo $5 popusta za vaš stari obstranski grelec, "furnace-coil", ali gorilec za premog, poleg tega $10 popusta za instalacijo. Vi ga preiskusite — uporabljajte — uživajte ob njem — skozi 90 dni — potem se odločite. *Ponudba samo za omejn čas . . . Požurite se zdaj!*

Posebno nizka cena za plin za avtomatični grelec za vodo.

Izvedeni plumberji tudi razkazujejo plinske grelce za vodo zdaj!

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Naročila za stenske koledarje

Amerikanskega Slovenca za l. 1940

SPREJEMAMO DO 1. NOVEMBRA 1939.

Na tisoče ameriških Slovencev naroči vsako leto STENSKI KOLEDAR "Amerikanskega Slovenca" svojim domačim, ali prijateljem in znancem v stari kraj. Naročite ga tudi Vi.

KOLEDAR STANE S POŠTNINO SAMO 20 CENTOV,

kar lahko pošljete v Money ordru, znamkah ali gotovini. Zraven pošljite pravilni naslov in ko bo koledar izšel, ga bomo odpravili na dani naslov.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Našim naročnikom in vsem rojakom Slovencem v Pullmanu in okolici na južni strani Chicage sporočamo, da je sprejel zastopništvo za naše liste naš znani rojak Mr. Martin Golobič, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Amerikanskega Slovenca," in za mesečnik "Novi Svet," kakor tudi za oglase za oba lista in sprejemati naročila za knjige naše knjigarne. Vsem rojakom ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko pri delu za dober tisk.

Uprava A. Slovenca in Nov. Sveta

IGRE ZA DRAMSKE ODRE

GUZAJ. — Igra v petih dejanjih, z ne preštevilnim osobjem. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti "Guzaj". Stane 35c

IZGUBLJENA OVCA. — Igra v treh dejanjih prav zanimiva..... 35c

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. — Drama v štirih dejanjih. Zelo zanimiva in priporočljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privedejo narode in ljudstva razni izmi 35c

Naročila pošljite na

Knjigarno Amerikanski Slovenec,

1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.